

מסורת הש"ס

(א) כ"ג מ"ג (ג) ע"ג : א. ח.
(ב) כמו אכלתה פי' חטון
ע"פ ערוך, ד' ז' ה' י' כ"ג
ה"ש"ס אכל ה"ר"ף ל"ג
אמר בר רב (ס) גרד אלמס
אילתא רב נתמן ומילין רליא
לפי ד"ר יע"י בחוספות.
(ו) ע"י מוספות מחמת ז"ל
ד"ה אלמנה וכו' (ק) קדישין
מ"פ : ש"ג (ח) מחמת ז"ל :
ע"י מו"י, קדושין מ"ב.

תורה אור השלם

1 כי נשאו מבתיהם
ליהם ולבניהם והתקשרו
בני יעקב ויעקב בניהם
האצרות ויהי אהרן
והשנים יהיה קמיל
יהוה ראשונה:

עוד א"ב
2 ונעשתה הישר והטוב
בעיני ה' למען ישוב לך
ובאת והרשת את הארץ
הטובה אשר נשבע ה'
לאבותיך דברים ו' ו'
לאבותיך:

הנהגות הב"ה

(א) ר"י ד"ה ואם לאו
וכי' שכלתה הקציעה
פ"י : ה"ר : (ב) ר"ה
למלאה הדין עם ד"ה
ואפי' מרבין ופי' שגמלן
ב' עקרון פ"ל ותיבת
משקין נחמק:

מוסרי רש"י

הכל לאנגלי גמא. לטרי
חמת העיר להנין בן
למות, אג"ל, דלות, כמו
טריה ג"ל, גמא, סמייה
ממ' מלא אחר הנה
(ב) : ל"ב א"ר דפתאי.
סמייה טר לשמות מ"ס
ועל שם ה"ל המות
כבר חמד לשמות זו עברי
דרכם, קורבו פתח (ש"ס)
ואפילו מרבין. שכל
לרשין למ"ס (ש"ס). דלא
בפסקא באיכילוא. ש"ס
הן עלמס יולין סכסכה
לחטור, אלא שזרם פועלם
לש"ס.

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קח.

עין משפט
גד מצוה

בב א"מ פי' מהלכות
שכנים הלכה ו' סמג
ע"פ פ"י טו"ש פי' ח"ת פי'
קמל ספ"ק ד':
גב ב ג מ"י שם ופי'
מהלכות ח"ת הלכה ו'
סמג שם פי' י"ב טו"ש פי' י"ד
פי' רמ"ב ספ"ק ג' וטו"ש
ח"ת שם:
גד ד מ"י שם פי' מהל'
ח"ת הלכה ו' וסמג שם
טו"ש פי' ח"ת שם וטו"ש פי'
י"ד שם ספ"ק א' וספ"ק ב':
ג"ה ד מ"י פי"ג מהלכות
שכנים הלכה ט סמג
ט"פ פ"ג טו"ש פי' ח"ת פי'
קמל ספ"ק א':
ו ג מ"י שם סמג שם
טו"ש פי' ח"ת פי' קמל
ספ"ק ו' וטו"ש ח"ת פי' קמל:
ג"ה ד מ"י פי"ג מהלכה
שכנים הלכה ט סמג
סמג שם טו"ש פי' ח"ת פי'
קמל ספ"ק ה':
ג"ה ד מ"י שם הלכה ה'
טו"ש פי' ח"ת פי' ו':
ג"ה ב מ"י שם סמג
שם טו"ש פי' ח"ת פי'
ו' ו' אג"ל כ"ג כ"ג
ס"ב מ"י שם פי"ג
הלכה ה' סמג שם
טו"ש פי' ח"ת שם ספ"ק
מ"ב:

ליקוץ ענפיה. שזה היה אמוזו יער ענמו של פרוק רופילא ולא
היתה ידו נעמל כלל ולכן קילל: האי מאן דאחזיק
ברקתא דנהרא. קיבל בטסקא מן המלך דפ"י בקוטרס ולהכי
קאמר דאחזיק ולא קאמר דזינן דאחזיקין לקמן זינן במלחמי זינן
מעב"ס וכן האי מאן דאחזיק ביני
אחי דנמטון מפרי"ת דוקא בלחזיק
היתה קרקע הפקר וקבלה מן
המלך בטסקא לא מסלקין ליה ולכ"ר
נחמן דוקא ביני אחי מסלקין ליה
שעשה יותר מדיאל שלא כהונן להחזיק
ביני אחי אכל משום מזרנות לא
מסלקין ליה דלא שייך כאלן ועשית
הישר והטוב כיון שיכולו לקבל מן
המלך ולא חשו אלא כמכר מדיים הם
כ"ע דשיין דינא דבר מלרא דלא
הוה ליה לאסוקי אדעמיה דמלך שזי
הבעלים רוצים למכור והרדעי סברי
דאפילו הכל שייך ועשית הישר
והטוב והשאל אחי שפי"ה הא דלאמר
נהרדעי משמיה דרז נחמן כשמעין
אין אונאה לקרקעות דלמלכרות
קאמר כדמוכא כחמות זכ"א אלמנה
(דף ע"ט) וע"ה ד"ה (י"ג) דלאמר
דנא גבי טעה השליח והאמר מר
אין אונאה לקרקעות בני מזרנות
שהוא כעין שליח שהמקל לא יהיה
שלו ואין לרין לדחוק כפי' הקוטרס
דרז נחמן לית ליה דינא דבר מלרא:
והאידידנא דתבאי פרסאי. לא
כפירוש הקוטרס

ואם לאו לא מספגי לכו. אין להם מהלך בעצור זה והולכין על כרחן
דרך שפתו השניה שהרי על כרחן כשהולכין כנגד היער של עכו"ס
ילכו בשפתו השניה ולכשיגיעו כנגד שלי למה יעריחו לעצור את רוחם
היום והרי הן לריבין למור ולעצור לד אחר כשעלתה הקצירה (ב):

ואי לא לא מיסתגי להו רבה בר רב נחמן
הוה קא אזיל בארבא הוא ההוא אבא דקאי
אגודא דנהרא אמר להו דמאן אמרו ליה
דרבה בר רב הונא אמר יודי השרים והסגנים
היתה במעל הזה ראשונה אמר להו קוצו
קוצו אחא רבה בר רב הונא אישכחיה דקייץ
אמר מאן קצייה תקוץ ענפיה אמרי כולחו
שני דרבה בר רב הונא לא אקיים ליה זרעל
לרבה בר רב נחמן (א) אמר רב יהודה "הכל
לאיגלי גמא ואפילו מיתמי "אבל רבנן לא
מ"ט רבנן "לא צריכי נטירותא לזכריא דפתאי
ואפילו מרבנן ולא אמרן אלא דלא נפקי
באובלווא "אבל לאובלווא לא דרבנן לאו בני
מיפק באובלווא נינהו אמר רב יהודה לזכריא
דנהרא תתאי מסייעי עילאי עילאי לא מסייעי
תתאי וחילופא במיא דמיטרא תתאי נמו הכי
"המש שגות המסתפקות מים מועין אחד
ונתקלקל המעין כולם מתקנות עם העליונה
נמצאת התחתונה מתקנת עם כולן ומתקנת
לעצמה 'וכן המש חצרות שהיו מקלחות
מים לכיב אחד ונתקלקל הכיב כולן מתקנות
עם התחתונה נמצאת העליונה מתקנת עם
כולן ומתקנת לעצמה אמר שמואל האי מאן
דאחזיק ברקתא דנהרא חציפא הוי סלוקי לא
מסלקין ליה והאידידנא דקא כתבי פרסאי קני
לך עד מלי צוארי סוסיא מיא סלוקי נמי
מסלקין ליה אמר רב יהודה "אמר רב האי
מאן דאחזיק ביני אחי וביני שותפי חציפא
הוי סלוקי לא מסלקין ליה ורב נחמן אמר
'נמי מסלקין ואי משום דינא דבר מצרא לא

מסלקין ליה נהרדעי אמרי "אפילו משום דינא דבר מצרא מסלקין ליה
משום שנאמר ועשית הישר והטוב בעיני ה' אחא אימילך ביה אמר ליה
אזיל איזבון ואמר ליה זיל זבון צריך למיקנא מיניה או לא "רבינא אמר לא
צריך למיקנא מיניה נהרדעי אמרי צריך למיקנא מיניה "והלכתא צריך
למיקנא מיניה השתא דאמרת צריך למיקנא מיניה אי לא קנו מיניה "אייקור
וזול ברשותיה זבון במאה ושוי מאתן "חוינא אי לכולי עלמא קא מוילא
ומזבין יהיב ליה מאה ושקיל ליה ואי לא יהיב ליה מאתן ושקיל ליה
"זבון במאתן ושויא מאה סבור מינה מצי אמר ליה "לתקוני שדרתיך
ולא לעוותי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי "הכי
אמרי נהרדעי משום דרב נחמן "אין אונאה לקרקעות זבין ליה גריוא
דארעא במיצעא נכסיה "חוינן אי עירית היא אי יזבורית היא זבניה זבניה
ואי

ואי לא לא מיסתגי להו רבה בר רב נחמן
הוה קא אזיל בארבא הוא ההוא אבא דקאי
אגודא דנהרא אמר להו דמאן אמרו ליה
דרבה בר רב הונא אמר יודי השרים והסגנים
היתה במעל הזה ראשונה אמר להו קוצו
קוצו אחא רבה בר רב הונא אישכחיה דקייץ
אמר מאן קצייה תקוץ ענפיה אמרי כולחו
שני דרבה בר רב הונא לא אקיים ליה זרעל
לרבה בר רב נחמן (א) אמר רב יהודה "הכל
לאיגלי גמא ואפילו מיתמי "אבל רבנן לא
מ"ט רבנן "לא צריכי נטירותא לזכריא דפתאי
ואפילו מרבנן ולא אמרן אלא דלא נפקי
באובלווא "אבל לאובלווא לא דרבנן לאו בני
מיפק באובלווא נינהו אמר רב יהודה לזכריא
דנהרא תתאי מסייעי עילאי עילאי לא מסייעי
תתאי וחילופא במיא דמיטרא תתאי נמו הכי
"המש שגות המסתפקות מים מועין אחד
ונתקלקל המעין כולם מתקנות עם העליונה
נמצאת התחתונה מתקנת עם כולן ומתקנת
לעצמה 'וכן המש חצרות שהיו מקלחות
מים לכיב אחד ונתקלקל הכיב כולן מתקנות
עם התחתונה נמצאת העליונה מתקנת עם
כולן ומתקנת לעצמה אמר שמואל האי מאן
דאחזיק ברקתא דנהרא חציפא הוי סלוקי לא
מסלקין ליה והאידידנא דקא כתבי פרסאי קני
לך עד מלי צוארי סוסיא מיא סלוקי נמי
מסלקין ליה אמר רב יהודה "אמר רב האי
מאן דאחזיק ביני אחי וביני שותפי חציפא
הוי סלוקי לא מסלקין ליה ורב נחמן אמר
'נמי מסלקין ואי משום דינא דבר מצרא לא
מסלקין ליה נהרדעי אמרי "אפילו משום דינא דבר מצרא מסלקין ליה
משום שנאמר ועשית הישר והטוב בעיני ה' אחא אימילך ביה אמר ליה
אזיל איזבון ואמר ליה זיל זבון צריך למיקנא מיניה או לא "רבינא אמר לא
צריך למיקנא מיניה נהרדעי אמרי צריך למיקנא מיניה "והלכתא צריך
למיקנא מיניה השתא דאמרת צריך למיקנא מיניה אי לא קנו מיניה "אייקור
וזול ברשותיה זבון במאה ושוי מאתן "חוינא אי לכולי עלמא קא מוילא
ומזבין יהיב ליה מאה ושקיל ליה ואי לא יהיב ליה מאתן ושקיל ליה
"זבון במאתן ושויא מאה סבור מינה מצי אמר ליה "לתקוני שדרתיך
ולא לעוותי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי "הכי
אמרי נהרדעי משום דרב נחמן "אין אונאה לקרקעות זבין ליה גריוא
דארעא במיצעא נכסיה "חוינן אי עירית היא אי יזבורית היא זבניה זבניה
ואי

למסלקין ליה נהרדעי אמרי "אפילו משום דינא דבר מצרא מסלקין ליה
משום שנאמר ועשית הישר והטוב בעיני ה' אחא אימילך ביה אמר ליה
אזיל איזבון ואמר ליה זיל זבון צריך למיקנא מיניה או לא "רבינא אמר לא
צריך למיקנא מיניה נהרדעי אמרי צריך למיקנא מיניה "והלכתא צריך
למיקנא מיניה השתא דאמרת צריך למיקנא מיניה אי לא קנו מיניה "אייקור
וזול ברשותיה זבון במאה ושוי מאתן "חוינא אי לכולי עלמא קא מוילא
ומזבין יהיב ליה מאה ושקיל ליה ואי לא יהיב ליה מאתן ושקיל ליה
"זבון במאתן ושויא מאה סבור מינה מצי אמר ליה "לתקוני שדרתיך
ולא לעוותי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי "הכי
אמרי נהרדעי משום דרב נחמן "אין אונאה לקרקעות זבין ליה גריוא
דארעא במיצעא נכסיה "חוינן אי עירית היא אי יזבורית היא זבניה זבניה
ואי

למסלקין ליה נהרדעי אמרי "אפילו משום דינא דבר מצרא מסלקין ליה
משום שנאמר ועשית הישר והטוב בעיני ה' אחא אימילך ביה אמר ליה
אזיל איזבון ואמר ליה זיל זבון צריך למיקנא מיניה או לא "רבינא אמר לא
צריך למיקנא מיניה נהרדעי אמרי צריך למיקנא מיניה "והלכתא צריך
למיקנא מיניה השתא דאמרת צריך למיקנא מיניה אי לא קנו מיניה "אייקור
וזול ברשותיה זבון במאה ושוי מאתן "חוינא אי לכולי עלמא קא מוילא
ומזבין יהיב ליה מאה ושקיל ליה ואי לא יהיב ליה מאתן ושקיל ליה
"זבון במאתן ושויא מאה סבור מינה מצי אמר ליה "לתקוני שדרתיך
ולא לעוותי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי "הכי
אמרי נהרדעי משום דרב נחמן "אין אונאה לקרקעות זבין ליה גריוא
דארעא במיצעא נכסיה "חוינן אי עירית היא אי יזבורית היא זבניה זבניה
ואי

למסלקין ליה נהרדעי אמרי "אפילו משום דינא דבר מצרא מסלקין ליה
משום שנאמר ועשית הישר והטוב בעיני ה' אחא אימילך ביה אמר ליה
אזיל איזבון ואמר ליה זיל זבון צריך למיקנא מיניה או לא "רבינא אמר לא
צריך למיקנא מיניה נהרדעי אמרי צריך למיקנא מיניה "והלכתא צריך
למיקנא מיניה השתא דאמרת צריך למיקנא מיניה אי לא קנו מיניה "אייקור
וזול ברשותיה זבון במאה ושוי מאתן "חוינא אי לכולי עלמא קא מוילא
ומזבין יהיב ליה מאה ושקיל ליה ואי לא יהיב ליה מאתן ושקיל ליה
"זבון במאתן ושויא מאה סבור מינה מצי אמר ליה "לתקוני שדרתיך
ולא לעוותי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי "הכי
אמרי נהרדעי משום דרב נחמן "אין אונאה לקרקעות זבין ליה גריוא
דארעא במיצעא נכסיה "חוינן אי עירית היא אי יזבורית היא זבניה זבניה
ואי

למסלקין ליה נהרדעי אמרי "אפילו משום דינא דבר מצרא מסלקין ליה
משום שנאמר ועשית הישר והטוב בעיני ה' אחא אימילך ביה אמר ליה
אזיל איזבון ואמר ליה זיל זבון צריך למיקנא מיניה או לא "רבינא אמר לא
צריך למיקנא מיניה נהרדעי אמרי צריך למיקנא מיניה "והלכתא צריך
למיקנא מיניה השתא דאמרת צריך למיקנא מיניה אי לא קנו מיניה "אייקור
וזול ברשותיה זבון במאה ושוי מאתן "חוינא אי לכולי עלמא קא מוילא
ומזבין יהיב ליה מאה ושקיל ליה ואי לא יהיב ליה מאתן ושקיל ליה
"זבון במאתן ושויא מאה סבור מינה מצי אמר ליה "לתקוני שדרתיך
ולא לעוותי אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי "הכי
אמרי נהרדעי משום דרב נחמן "אין אונאה לקרקעות זבין ליה גריוא
דארעא במיצעא נכסיה "חוינן אי עירית היא אי יזבורית היא זבניה זבניה
ואי